

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PREKRŠAJIMA**

Sarajevo, juli 2019. godine

PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine predlaže Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine da, u skladu sa odredbama člana 172. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 69/07 i 2/08) i člana 164. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 27/03 i 21/09), Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prekršajima razmatra i donese po skraćenom postupku, jer se u konkretnom slučaju ne radi o složenom i obimnom zakonu.

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PREKRŠAJIMA**

Član 1.

U Zakonu o prekršajima ("Službene novine Federacije BiH", broj 63/14) u članu 3. stav (1) tačka 9), briše se.

Član 2.

U članu 11. stav (3) riječ „pravomoćnosti“ zamjenjuje se riječju „konačnosti“.

Član 3.

U članu 17. stav (1) u uvodnoj rečenici iza riječi „službenik“ dodaju se riječi: „u okviru svojih ovlaštenja ili postupajući po zahtjevu ovlaštenog službenog lica“, a riječi: „na zahtjev ovlaštenog službenog lica“, brišu se.

Iza stava (5) dodaju se novi st. (6) i (7) koji glase:

„(6) Ukoliko lice koje je okrivljeno za prekršaj iz stava (5) ovog člana ne položi novčanu garanciju ili ne plati novčanu kaznu, sud će tom licu oduzeti putnu ispravu ili drugi identifikacijski dokument, o čemu će izdati potvrdu.

(7) Ako postoji opravdana sumnja da bi lice iz stava (6) ovog člana okrivljeno za prekršaj izlaskom iz Bosne i Hercegovine moglo izbjeći plaćanje novčane kazne, sud će rješenje o prekršaju, zajedno sa putnom ispravom ili drugim identifikacijskim dokumentom, odmah, bez odlaganja, dostaviti Službi za poslove sa strancima radi postupanja, na način propisan članom 8. stav (6) Zakona o strancima”.

Član 4.

U članu 21. stav (2) tačka 4) mijenja se i glasi:

„4) zamjena novčane kazne u kaznu zatvora.“.

Član 5.

U članu 43. tačka 3) mijenja se i glasi:

„3) maloljetnički ukor;“

Član 6.

Iza člana 52. dodaje se novi član 52a. koji glasi:

„Član 52a. (Zastarjelost izvršenja novčane kazne i troškova postupka)

Izrečena novčana kazna i troškovi postupka ne mogu se izvršiti ako je od dana pravomoćnosti rješenja, odnosno dana izvršnosti prekršajnog naloga proteklo pet godina“.

Član 7.

U članu 59. stav (1) u uvodnoj rečenici iza riječi „želi“ dodaje se riječ „da“, a riječ „odlučiti“ zamijenjuje se riječju „odluči“.

Član 8.

U članu 65. stav (3) na kraju rečenice tačka zamijenjuje tačka-zarezom, a iza tačke 3) dodaje se nova tačka 4) koja glasi:

„4) kada je poziv uručen putem pošte, smatrat će se da je dostavljanje izvršeno po isteku pet radnih dana nakon što je sud predao poziv na poštu“.

Član 9.

Član 97. mijenja se i glasi:

„Član 97. (Rok)

(1) U slučaju iz člana 96. st. (3) i (4) ovog zakona, zahtjev za ponavljanje prekršajnog postupka mora se podnijeti u roku od šest mjeseci od dana pravomoćnosti rješenja o prekršaju.

(2) U slučaju iz člana 96. st. (1), (2) i (5) ovog zakona, zahtjev za ponavljanje prekršajnog postupka mora se podnijeti u roku od šest mjeseci od dana prijema pravomoćne odluke nadležnog suda.“.

Član 10.

U članu 103. tačka 5) mijenja se i glasi:

„5) promjena vlasništva motornog vozila, osim ako je pravni osnov za promjenu vlasništva motornog vozila odluka nadležnog suda;“.

Iza tačke 5) dodaje se nova tačka 6) koja glasi:

„6) izdavanje ili produženje važnosti dozvole za nabavu, držanje i nošenje oružja i municije.“

Član 11.

Član 104. mijenja se i glasi:

„Član 104. (Postupak prinudne naplate)

(1) Svaki ovlaštenu organ odgovoran je za praćenje izvršenja novčanih kazni, troškova postupka i drugih mjera izrečenih prekršajnim nalogom ili putem sporazuma o sankciji.

(2) Sudovi će pratiti izvršenje novčanih kazni, troškova prekršajnog postupka i drugih mjera izrečenih rješenjem o prekršaju.

(3) Ako kažnjenik ne plati novčanu kaznu ili troškove prekršajnog postupka, ovlaštenu organ ili sud će po isteku roka od godinu dana, računajući od dana kada su prekršajni nalog ili rješenje o prekršaju postali konačni, pravomoćni ili izvršni, dostaviti izvršni nalog Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine da primjeni postupak prinudne naplate za bilo koji iznos evidentiran u Registru novčanih kazni, na isti način na koji je ovlaštena za naplatu poreznih obaveza.

(4) Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine dužna je da nakon izvršene naplate novčane kazne i troškova postupka taj podatak evidentira u Registar novčanih kazni.

Član 12.

Iza člana 104. dodaje se novi član 104a. koji glasi:

„Član 104a. (Pripadnost prihoda od novčanih kazni)

(1) Novčane kazne izrečene u skladu sa ovim zakonom, prihod su odgovarajućeg budžeta u skladu sa odredbama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine.

(2) Novčane kazne izrečene u skladu sa ovim zakonom za koje nije propisana pripadnost prihoda od novčanih kazni u smislu stava (1) ovog člank, pripadaju onom budžetu u Federaciji iz kojeg se finansira rad ovlaštenog organa koji je pokrenuo prekršajni postupak.“

Član 13.

Član 105. mijenja se i glasi:

„Član 105. (Zamjena novčane kazne u kaznu zatvora)

(1) Kažnjeniku koji ne plati novčanu kaznu u utvrđenom roku, koja nije naplaćena prinudnim putem u smislu člana 104. ovog zakona, ta novčana kazna se bez

odgađanja, a po isteku roka od tri godine, računajući od dana kada su prekršajni nalog ili rješenje o prekršaju postali konačni odnosno pravomoćni, zamjenjuje kaznom zatvora.

(2) Sud koji je rješenjem izrekao novčanu kaznu po službenoj dužnosti donosi rješenje o zamjeni novčane kazne kaznom zatvora, a za novčane kazne izrečene prekršajnim nalogom, zamjenu sud izvršava po pismenom prijedlogu ovlaštenog organa koji je izdao prekršajni nalog po isteku roka iz stava (1) ovog člana.

(3) Zamjena novčane kazne u kaznu zatvora vrši se tako što se za svakih početih 100,00 KM određuje jedan dan zatvora s tim što u tom slučaju kazna zatvora ne može biti kraća od jednog dana ni duža od 60 dana, a ako poslije ove odluke suda kažnjena osoba isplati novčanu kaznu u cjelosti, kazna zatvora neće se izvršiti, a ako je izvršenje kazne započeto pa kažnjeno lice isplati preostali dio do punog iznosa izrečene novčane kazne obustavit će se izdržavanje kazne zatvora.

(4) Zamjena neplaćene novčane kazne u kaznu zatvora određuje se rješenjem suda protiv kojeg je dozvoljena žalba.

(5) Žalba se može uložiti u roku od tri dana od dana prijema rješenja.

(6) Prvostepeni sud je dužan da žalbu dostavi drugostepenom sudu u roku od tri dana od dana podnošenja žalbe.

(7) Nakon izdržane kazne zatvora kojom je zamijenjena novčana kazna sud koji je u skladu sa Zakonom o izvršenju krivičnih sankcija u Federaciji Bosne i Hercegovine nadležan za izvršenje kazne zatvora kažnjenom iz Registra novčanih kazni briše zamjenjenu novčanu kaznu koja je unesena kao dug.“

Član 14.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenim novinama Federacije BiH”.

OBRAZLOŽENJE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PREKRŠAJIMA

I. – USTAVNO PRAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavnopravni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana IV.C.3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojom je predviđeno da se pravila postupka uređuju federalnim zakonom, kako bi se osigurala jednakost u postupanju kao i osnovni principi pravičnosti pred sudovima a što je u skladu odredbama člana IV.A.20. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojim je propisano, da je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine nadležan za donošenje zakona o vršenju funkcije federalne vlasti.

II. – RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlozi za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prekršajima jesu poboljšanje zakonskih rješenja u cilju otklanjanja nedostataka uočenih tokom primjene važećeg Zakona o prekršajima („Službene novine Federacije BiH“, broj 63/14).

Postupajući u skladu sa Zaključkom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine V. broj: 2132/2016 od 08.12.2016. godine, federalni ministar pravde formirao je Radnu grupu čiji je osnovni zadatak bio analiza primjene aktuelnog Zakona o prekršajima, kao i problemi sa kojima se suočavaju institucije koje direktno primjenjuju ovaj zakonski propis.

Radnu grupu činili su predstavnici općinskih sudova, Porezne uprave Federacije BiH, Federalne uprave za inspeksijske poslove, kantonalnih ministarstva unutrašnjih poslova, kao i predstavnik Federalnog ministarstva pravde.

Predloženim zakonskim tekstom otklanjaju se postojeće smetnje u radu inspeksijskih organa, pokreće postupak harmonizacije rješenja u legislativi iz oblasti prekršaja u Federaciji Bosne i Hercegovine sa važećim propisima o prekršajima na nivou Bosne i Hercegovine i Republike Srpske.

III. – OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ZAKONSKIH RJEŠENJA

- Odredbama člana 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prekršajima (u daljem tekstu: Zakon), vrši se intervencija na članu 3. stav (1) tačka 9) Zakona na način da se ista briše. To iz razloga što ovaj zakonski prijedlog napušta koncept posla (rada) za opće dobro.

- Odredbama člana 2. vrši se intervencija na članu 11. stav (3) na način da se riječ „pravomoćnosti“ zamjenjuje riječju „konačnosti“, u konkretnom slučaju radi se o tehničkom usaglašavanju teksta Zakona.

- Odredbom člana 3. vrši se intervencija na članu 17. i to iz sljedećih razloga:

- aktuelna zakonska odredba ne definiše precizno da policijski službenik može samostalno lišavati slobode osobu koja je osumnjičena za prekršaj, već to čini na zahtjev ovlaštene službene osobe. Predloženom izmjenom se prevazilazi takva situacija i otklanja nejasnoća u praktičnom postupanju,

- obzirom da se strani državljani pojavljuju kao izvršiocu različitih vrsta prekršaja, a da se na iste ne odnose mjere iz člana 103. Zakona o prekršajima (posljedice upisa u Registar novčanih kazni), nužno je bilo iznaći rješenje u kome bi se strani državljani „prisilili“ na plaćanje novčane kazne i troškova postupka prije napuštanja teritorije BiH. Svjesni činjenice da se oduzimanjem putnih isprava ili drugog indentifikacijskog dokumenta u dužem vremenskom

periodu može ugroziti sloboda kretanja građana, a zbog potrebe da se naplata novčane kazne i troškova postupka prema ovoj grupi počinitelja prekršaja učini efikasnijom, Radna grupa smatra da bi predložena izmjena mogla dovesti do efikasnijeg okončanja prekršajnog postupka. U tom smislu novim st. (6) i (7) ovog člana uvodi se mehanizam naplate novčane kazne predviđen Zakonom o strancima na način da će sud rješenje o prekršaju, zajedno sa putnom ispravom ili drugim identifikacijskim dokumentom dostaviti prijedlog Službi za poslove sa strancima radi postupanja u skladu sa članom 8. stav (6) Zakona o strancima.

- Odredbom člana 4. Zakona vrši se intervencija na članu 21. stav (2) tačka 4) na način da se napušta koncept lišenja slobode radi naplate novčane kazne te uvodi novi institut zamjene novčane kazne u kaznu zatvora.
- Odredbom člana 5. kao odgojna mjera uvodi se i mjera maloljetničkog ukora i to kao nova tačka člana 43. Naime u praksi se pokazalo da izbor ponuđenih odgojnih mjera nije adekvatan za primjenu u konkretnim okolnostima, te se uvođenje ove mjere nametnulo kao neophodno.
- Odredbom člana 6. dodaje se novi član 52a. kojim se izričito propisuje zastarjelost izvršenja novčane kazne i troškova postupka, obzirom da aktuelni zakon nije sadržavao izričitu odredbu o zastarjelosti izvršenja novčane kazne i troškova postupka.
- Odredbom člana 7. vrše se tehničke korekcije na tekstu Zakona.
- Odredbom člana 8. vrši se intervencija na članu 65. stav (3) na način da se iza tačke 3) dodaje nova tačka 4). Obzirom da su u praksi prisutni različiti stavovi kod uručenja poziva putem pošte bilo je potrebno precizirati šta se podrazumijeva pod uručenjem poziva putem pošte odnosno uskladiti ovo rješenje sa pravilima o uručenju prekršajnog naloga odnosno rješenja.
- Odredbom člana 9. vrši se intervencija na članu 97. Postupajući po Odluci Ustavnog suda BiH AP-879/14 od 22.12.2016. god. izvršena je korekcija odredbe člana 97. Zakona o prekršajima kojom su utvrđeni novi rokovi za podnošenje zahtjeva za ponavljanje prekršajnog postupka. Uzimajući u obzir stav Ustavnog suda BiH koji smatra da navedena zakonska odredba ne zadovoljava standarde prava na pravično suđenje, te kako prilikom donošenja ovog zakona nije vođeno računa o realnom stanju u pravosuđu i situaciji kada su redovni sudovi pretrpani predmetima zbog čega je nerealno očekivanje zakonodavca da se sudski postupak okonča u ovako izuzetno kratkom roku. U skladu sa navedenom odlukom definirani su novi rokovi za podnošenje zahtjeva za ponavljanje prekršajnog postupka koji u potpunosti zadovoljavaju standard prava na pravično suđenje.
- Odredbom člana 10. vrši se korekcija na odredbi člana 103. na način da se dopunjava tačka 5). Razmatrajući probleme u primjeni odredbe stava (5) ovog člana izvršena je korekcija na istom na način da će se kažnjeniku zabraniti promjena vlasništva motornog vozila osim u slučaju kada je pravni osnov za promjenu vlasništva motornog vozila odluka nadležnog suda. Aktualna odredba tačke 5) ovog člana je u svojoj primjeni naišla na odgovarajuće poteškoće uzrokovane različitim tumačenjima citirane zakonske odredbe. Naime, kažnjeniku je zabranjena promjena vlasništva vozila glede poduzimanja pravnih radnji i pravnih poslova koji bi rezultirali promjenom vlasništva na vozilu. Izuzetak od načela zabrane promjene vlasništva postoji isključivo u onom slučaju kada je promjena vlasništva zasnovana na odluci suda, a koju odluku u praksi treba da provedu nadležna odjeljenja za registraciju organa unutrašnjih poslova. Također je izvršena i dopuna sa novom tačkom 6) gdje

se propisuje da se kažnjeniku neće dozvoliti izdavanje ili produženje važnosti dozvole za nabavku, držanje i nošenje oružja i municije.

- Odredbom člana 11. vrši se izmjena člana 104. te uvodi novi koncept prinudne naplate novčanih kazni, troškova postupka i drugih mjera izrečenih prekršajnim nalogom ili putem sporazuma o sankciji. Analizom aktuelne zakonske odredbe kojom je regulirano pitanje postupka prinudne naplate zaključeno je da ista ne predstavlja adakvatan zakonski mehanizam za prinudnu naplatu novčanih kazni, troškova postupka i drugih mjera. Kao argument u korist navedene tvrdnje navodimo informaciju Agencije za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine da je trenutni iznos neplaćenih novčanih kazni, troškova postupka i drugih mjera u Federaciji BiH oko 90.000.000,00 KM. U tom smislu predlaže se postupak prinudne naplate u skladu sa odredbama Zakona o Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine uz isključivu nadležnost Porezne uprave Federacije BiH za provođenje postupka prinudne naplate svih novčanih kazni izrečenih u Federaciji Bosne i Hercegovine. U skladu sa navedenim, neophodno je pojačati kadrovske kapacitete, kao i odgovarajuće uslove za rad odsjeka za prinudnu naplatu Porezne uprave Federacije BiH.

- Odredbom člana 12. dodaje se novi član 104a. kojim se propisuje pripadnost prihoda od izrečenih novčanih kazni u Federaciji BiH.

Uzimajući u obzir različitu praksu ovlaštenih organa i nadležnih sudova u smislu određivanja pripadnosti prihoda novčanih kazni u korist odgovarajućeg budžeta (primjer primjena Zakona o osnovima sigurnosti prometa na putevima u Bosni i Hercegovini) neophodno je bilo pristupiti dopuni Zakona na način da se u načelu pripadnost prihoda od novčanih kazni izrečenih na osnovu ovog zakona definiira u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH. Izuzetak od navedenog pravila postoji u onom slučaju kada Zakon o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH nije izričito propisao pripadnost prihoda od novčanih kazni za određenu vrstu prekršaja. U tom slučaju prihod od izrečene novčane kazne pripast će onom budžetu iz kojeg se vrši finansiranje rada ovlaštenog organa koji je pokrenuo prekršajni postupak.

- Odredbom člana 13. vrši se intervencija na članu 105. Zakona na način da se napušta koncept instituta lišenja slobode zbog neplaćanja novčane kazne i uvodi institut zamjene novčane kazne kaznom zatvora. Odredba jasno propisuje uslove i postupak za zamjenu novčane kazne kaznom zatvora, pravo na žalbu, rok za žalbu, postupanje drugostepenog suda kao i brisanje duga iz Registra novčanih kazni po izvršenju rješenja o zamjeni novčane kazne kaznom zatvora.

IV. – FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona je potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva u Budžetu Federacije BiH u iznosu od 4.100.000 KM.

Predmetna finansijska sredstava po sadržaju čine sredstva za jačanje kadrovskih kapaciteta, infrastrukture i opreme za rad odsjeka za prinudnu naplatu Porezne uprave Federacije BiH.

ODREDBE KOJE SE MIJENJAJU
Zakon o prekršajima ("Službene novine Federacije BiH", broj 63/14)

Član 3.

Značenje izraza

(1) Posebni izrazi u smislu ovog zakona imaju sljedeća značenja:

1) ovlaštenu organ je bilo koji od sljedećih:

a) nadležni policijski organ Bosne i Hercegovine, Federacije ili kantona,

b) nadležni inspekcijiski organi ili

c) ministarstvo, preduzeće ili drugo pravno lice koje ima javna ovlaštenja i u čiju nadležnost spada direktno ili indirektno provođenje bilo kojeg zakona ili propisa koji propisuju prekršaje;

2) Registar novčanih kazni i prekršajne evidencije je elektronska baza podataka o izrečenim novčanim kaznama za prekršaje, drugim prekršajnim sankcijama i troškovima postupka kao što je propisano u Zakonu o Agenciji za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 56/08);

3) okrivljeni je pravno ili fizičko lice protiv kojeg je pokrenut prekršajni postupak;

4) oštećeni je pravno ili fizičko lice koje je pretrpjelo štetu koja je na bilo koji način nastala počinjenjem prekršaja;

5) sud je općinski sud u kojem je osnovano prekršajno odjeljenje;

6) drugostepeni sud je nadležni kantonalni sud;

7) kažnjenik je osoba za koju je konačnim prekršajnim nalogom ili pravomoćnim rješenjem o prekršaju ustanovljeno da je odgovorna za određeni prekršaj;

8) uručenje pismena poštom je uručenje putem preporučene pošte na adresu fizičkog lica koje je određeno u Registru prebivališta i boravišta, a koju vodi Glavni centar za obradu podataka u Bosni i Hercegovini ili na registriranu adresu sjedišta pravnog lica;

9) posao (rad) za opće dobro je neplaćeni rad u korist društva kojim se ne vrijeđa ljudsko dostojanstvo i ne ostvaruje profit i koji se može izreći samo uz pristanak učinitelja, a ne može trajati kraće od 10 sati niti duže od 120 sati, s tim što se ne može obavljati duže od dva sata dnevno.

(2) Gramatička terminologija korištenja muškog ili ženskog roda podrazumijeva uključivanje oba roda.

(3) Značenje izraza navedenih u članu 2. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10 i 42/11 - u daljnjem tekstu: Krivični zakon) koristit će se u ovom zakonu ukoliko se kontekstom jasno ne zahtijeva drugačije.

Član 11.

(1) Ako se prije započinjanja prekršajnog postupka utvrdi da je osoba protiv koje se pokreće postupak umrla, odnosno pravno lice protiv kojeg se pokreće postupak prestalo postojati, rješenjem će se odbaciti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, a ako se činjenica smrti ili prestanak postojanja pravnog lica utvrdi nakon započinjanja postupka, rješenjem će se obustaviti prekršajni postupak.

(2) Ako se postupak može provesti protiv pravnog sljednika pravnog lica, neće se donositi rješenje iz stava (1) ovog člana, već će se zastati s postupanjem i postupak nastaviti nakon što ovlaštenu organ na odgovarajući način izmijeni zahtjev. Ako je već doneseno rješenje iz stava (1) ovog člana, nakon što ovlaštenu organ izmijeni zahtjev, to će se rješenje staviti van snage i nastaviti postupak.

(3) Ako se nakon izdavanja prekršajnog naloga, a prije njegove pravomoćnosti ili stavljanja van snage, utvrdi da je okrivljeni umro, odnosno okrivljeno pravno lice prestalo postojati, rješenjem ovlaštenog organa će se prekršajni nalog staviti van snage. (4) Rješenje iz st. (1) i (2) ovog člana donosi sud kod kojeg se nalazi spis u času utvrđenja smrti okrivljenika, odnosno prestanka postojanja pravnog lica.

Član 17.

Lišenje slobode i garancija kao osiguranje prisustva i plaćanja novčane kazne

(1) Policijski službenik može na zahtjev ovlaštene službene osobe lišiti slobode osobu koja je osumnjičena za prekršaj, ali je dužna takvu osobu odmah, a najkasnije u roku 12 sati, izvesti pred sud kako bi se osiguralo njeno prisustvo u sudu pod sljedećim uvjetima:

1) kada osoba odbija ili nije u mogućnosti otkriti svoj identitet,

2) kada osoba nije nastanjena u Bosni i Hercegovini ili privremeno boravi u inozemstvu, a postoji sumnja da može pobjeći kako bi izbjegla odgovornost za prekršaj ili

3) kada postoji opasnost da će osoba nastaviti sa vršenjem prekršaja, ili ponovo počiniti istovrsni prekršaj.

(2) Sud mora ispitati okrivljenog odmah a najkasnije u roku 12 sati od trenutka kada je ta osoba lišena slobode.

(3) Svako lišenje slobode može biti određeno samo ako se ista svrha ne može ostvariti drugom mjerom, mora biti razumno i u skladu s prirodom počinjenog prekršaja, a mora se voditi računa o starosti i drugim ličnim osobinama te osobe, tako da dužina trajanja lišenja slobode odgovara okolnostima. Svaka osoba lišena slobode u skladu s odredbama ovog člana mora biti u najkraćem roku obaviještena detaljno i na jeziku koji razumije o razlozima za lišenje slobode, kao i o prekršaju koji joj se stavlja na teret.

(4) Radi osiguranja prisustva pred sudom policija ili drugi ovlašteni organ može zahtijevati od osobe koja je okrivljena za prekršaj, a nema prebivalište u Bosni i Hercegovini ili privremeno boravi u inozemstvu a želi napustiti Bosnu i Hercegovinu prije okončanja postupka, a za koju postoji sumnja da može pobjeći kako bi izbjegla odgovornost za prekršaj, da preda svoj pasoš ili drugi identifikacijski dokument do pojavljivanja na sudu, ali ne duže od 24 sata. Uz prekršajni nalog, ili zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka sudu će se predati pasoš ili drugi identifikacijski dokument.

(5) Radi osiguranja plaćanja novčane kazne osobi koja je okrivljena za prekršaj, a nema prebivalište u Bosni i Hercegovini, ili privremeno boravi u inozemstvu a želi napustiti Bosnu i Hercegovinu prije okončanja postupka, a za koju postoji sumnja da može pobjeći kako bi izbjegla odgovornost za prekršaj, sudija može naložiti da položi novčanu garanciju u visini maksimalne kazne koja može biti izrečena za takav prekršaj.

Član 21.

Vrste sankcija

(1) Sljedeće sankcije mogu biti izrečene osobi odgovornoj za počinjeni prekršaj:

1) novčana kazna;

2) uvjetna osuda;

3) ukor i

4) zaštitne mjere.

(2) Sljedeće mjere mogu biti izrečene kao posljedica odgovornosti za počinjeni prekršaj:

- 1) oduzimanje imovinske koristi;
- 2) obaveza naknade štete;
- 3) kazneni poeni i
- 4) lišenje slobode radi naplate novčane kazne.

Član 43.

Vrste odgojnih mjera

Prema maloljetniku se mogu odrediti sljedeće odgojne mjere:

- 1) nalaganje ličnog izvinjenja oštećenom;
- 2) nalaganje redovnog pohađanja škole;
- 3) rad za opće dobro na slobodi;
- 4) nalaganje prihvatanja odgovarajućeg zaposlenja;
- 5) nalaganje maloljetniku da posjećuje odgojne, obrazovne, psihološke i druge vrste savjetovališta;
- 6) nalaganje maloljetniku da se suzdržava od konzumiranja alkoholnih pića i opojnih droga;
- 7) zabrana druženja s osobama koje imaju loš uticaj na maloljetnika i
- 8) policijska kontrola kretanja poslije određenog vremena.

Član 59.

Postupak po zahtjevu za odlučivanje od suda

(1) Okrivljeni koji primi prekršajni nalog i želi se o predmetu odlučiti pred sudom mora:

- 1) zatražiti sudsko odlučivanje tako što će na odgovarajućem mjestu potpisati jednu kopiju prekršajnog naloga i dostaviti je sudu kao što je određeno u prekršajnom nalogu prije isteka roka određenog prekršajnim nalogom i
- 2) pojaviti se pred sudom na dan i u vrijeme određeno za usmeni pretres po prekršajnom nalogu, ili, ako datum nije naveden, na dan koji je sud odredio za usmeni pretres.

(2) Kada okrivljeni zahtijeva sudsko odlučivanje, sankcije određene u prekršajnom nalogu smatrat će se ništavnim. Sud može izreći bilo koju sankciju koju zakon dozvoljava, uključujući i strožiju sankciju od sankcije izrečene prekršajnim nalogom.

Član 65.

Zakazivanje usmenog pretresa

(1) Kada sud primi zahtjev za odlučivanje od suda u skladu sa članom 59. ovog zakona, ili zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka (u daljnjem tekstu: zahtjev) ispitat će takav zahtjev da bi utvrdio da li je podnesen u roku koji je određen zakonom.

(2) Ako sud utvrdi da zahtjev nije pravovremeno podnesen, ili da postoje drugi zakonski razlozi zbog kojih se postupak ne može pokrenuti ni voditi, donijet će rješenje o odbacivanju zahtjeva. Kopije tog rješenja dostavit će se lično ili putem pošte ovlaštenom organu i okrivljenom.

(3) Ukoliko je zahtjev pravovremeno podnesen i ako datum i vrijeme usmenog pretresa nisu već određeni u skladu sa članom 55. stav (6) ovog zakona, sud će odrediti datum i vrijeme usmenog pretresa i o tome obavijestiti okrivljenog, ovlašteni organ i oštećenog, uz primjenu sljedećih pravila o pozivanju:

- 1) pozivanje se vrši dostavljanjem pisanog poziva koji sadrži: naziv suda koji poziva, ime i prezime okrivljenog, naziv prekršaja koji mu se stavlja na teret, mjesto, dan i sat održavanja suđenja, uz naznačenje obaveza i posljedica propuštanja prema čl. 66., 67. i 68. ovog zakona, te otisak službenog pečata, ime i prezime sudije koji poziva;

2) u pozivu okrivljenom, uz koji se dostavlja kopija zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, navest će se da se poziva u svojstvu okrivljenog, uz upozorenje da je dužan odmah obavijestiti sud o promjeni adrese, kao i o namjeri promijene boravišta;

3) kada se okrivljeni prvi put poziva, poučit će se u pozivu o pravu da uzme branitelja, kao i o njegovim pravima u skladu sa čl. 4. i 5. ovog zakona.

(4) Ukoliko je zahtjev pravovremeno podnesen i ako su dan i vrijeme usmenog pretresa već određeni u skladu sa članom 55. stav (6) ovog zakona, sud će obavijestiti ovlašteni organ i oštećenog da je okrivljeni podnio zahtjev za odlučivanje od suda.

(5) Prije početka usmenog pretresa okrivljeni može uložiti pisani prijedlog za obustavljanje prekršajnog postupka iz bilo kojeg od razloga određenih u članu 76. ovog zakona. U tom slučaju sud može:

- 1) usvojiti prijedlog i donijeti odluku o obustavljanju prekršajnog postupka,
- 2) zahtijevati od ovlaštenog organa ulaganje pisanog odgovora ili
- 3) razmotriti takav zahtjev na početku usmenog pretresa.

Član 97.

Rok

Zahtjev za ponavljanje prekršajnog postupka mora se podnijeti u roku šest mjeseci od dana pravomoćnosti rješenja o prekršaju.

Član 103.

Posljedice upisa kazne u Registar novčanih kazni

Dok se ne plate sve novčane kazne i troškovi evidentirani u registru novčanih kazni, kažnjeniku se neće dozvoliti:

- 1) registracija ili produženje važnosti registracije motornog vozila;
- 2) izdavanje ili produženje važnosti vozačke dozvole,
- 3) učestvovanje na javnom tenderu;
- 4) registracija pravnog lica, promjena registracije pravnog lica ili registracije samostalne poslovne djelatnosti – obrta ili
- 5) promjena vlasništva motornog vozila.

Član 104.

Postupak prinudne naplate

(1) Svaki ovlašteni organ odgovoran je za praćenje izvršenja novčanih kazni i drugih mjera izrečenih prekršajnim nalogom ili putem sporazuma o sankciji.

(2) Sudovi će pratiti izvršenje novčanih kazni i drugih mjera izrečenih rješenjem o prekršaju.

(3) Ovlašteni organ ili sud koji je izrekao novčanu kaznu zatražit će od nadležnog suda prinudnu naplatu blokiranjem računa fizičkog, odnosno pravnog lica u skladu sa odredbama Zakona o izvršnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 32/03, 52/03, 33/06, 39/06, 39/09 i 35/12) u slučaju:

- 1) ako se utvrdi da kažnjeni izbjegava platiti novčanu kaznu ili
 - 2) ako postoji opasnost od nastupanja zastarjelosti za izvršenje novčane kazne.
- (4) Izuzetno od odredaba stava (3) ovog člana, prinudnu naplatu može provesti i ovlašteni organ, ako je to propisano posebnim federalnim zakonom.

Član 105.

Lišenje slobode zbog neplaćanja

(1) Kažnjenik koji u roku ne plati u potpunosti ili djelimično novčanu kaznu koja mu je određena rješenjem o prekršaju ili prekršajnim nalogom bit će prinuđen na plaćanje određivanjem lišenja slobode ako sud smatra da je to jedini razuman i efikasan način koji će primorati kažnjenika da plati iznos na koji je obavezan. O lišenju slobode zbog neplaćanja sud odlučuje rješenjem koje se protiv kažnjenika može donijeti samo jednom za odnosni prekršaj. Lišenje slobode može biti određeno od suda po službenoj dužnosti ili na prijedlog ovlaštenog organa ili Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine. Sud će obavijestiti podnosioca prijedloga o svojoj odluci i o izvršenju lišenja slobode.

(2) Sud može odrediti lišenje slobode do 15 dana. Vrijeme za koje je kažnjenik lišen slobode neće uticati na plaćanje iznosa koji duguje. Kažnjenik će biti odmah oslobođen nakon plaćanja punog iznosa novčane kazne.

(3) Lišenje slobode prema odredbama ovog člana ne može biti određeno kažnjeniku koji može dokazati da nije u mogućnosti platiti novčanu kaznu.

(4) Protiv rješenja o lišenju slobode kažnjenik može izjaviti žalbu drugostepenom sudu u roku osam dana od prijema rješenja o lišenju slobode. Prvostepeni sud dužan je žalbu dostaviti dugostupenom sudu u roku tri dana od dana prijema žalbe. Drugostepeni sud mora donijeti odluku po žalbi u roku 15 dana od prijema spisa. Žalba odgađa izvršenje.

(5) Prije početka izvršenja rješenja o lišenju slobode kažnjenik može sudu predložiti obavljanje poslova za opće dobro ili poslove za dobro lokalne zajednice kao zamjenu za plaćanje novčane kazne. Sud će voditi listu takvih poslova u saradnji s nadležnim kompetentnim organima vlasti. Prilikom odlučivanja o prijedlogu sud će razmotriti sve okolnosti slučaja, kao i finansijske uvjete i mogućnost kažnjenika da plati novčanu kaznu, kao i vrstu izvršenog prekršaja, uzrast, fizičku i radnu sposobnost, psihičke osobine, obrazovanje, sklonosti i druge posebne okolnosti koje se odnose na ličnost učinitelja.

(6) Ako sud usvoji prijedlog iz stava (5) ovog člana izdat će nalog za obustavu izvršenja lišenja slobode za vrijeme dok ne istekne rok za obavljanje takvog posla. Ako kažnjenik obavi predviđeni posao lišenje slobode se neće izvršiti i novčana kazna brisat će se iz Registra novčanih kazni i neće biti naplaćena. Ukoliko kažnjenik uopće ne obavi predviđeni posao rješenje o lišenju slobode bit će izvršeno, a ako ga obavi samo djelimično, sud će ocijeniti da li je svrsishodno izvršiti rješenje o lišenju slobode i o tome donijeti odgovarajući nalog.

(7) U slučaju kada sud ili ovlašten organ utvrdi da se ne može izvršiti novčana kazna izrečena na osnovu konačnog i izvršnog prekršajnog naloga ili pravomoćnog rješenja o prekršaju, primjenom odredbi čl. 103. i 104. ovog zakona i st. (1), (2) i (3) ovog člana, sud će, po službenoj dužnosti ili na prijedlog ovlaštenog organa, donijeti rješenje o izvršenju novčane kazne kojim se kažnjeniku nalaže obavljanje određenih poslova za opće dobro ili poslova za dobro lokalne zajednice kao zamjenu za plaćanje novčane kazne. Ukoliko kažnjenik obavi predviđeni posao, novčana kazna brisat će se iz Registra novčanih kazni.

(8) Postupak i uvjete za izvršenje sudskog rješenja o lišavanju slobode kažnjenika zbog neplaćanja novčane kazne, kao i postupak i uvjete obavljanja poslova za opće dobro ili poslova za dobro lokalne zajednice i način vođenja evidencije o obavljanju tih poslova regulirat će podzakonskim propisima federalni ministar pravde u saradnji s nadležnim kantonalnim ministarstvima u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

